

apríl 2020 | číslo IV | ročník I

LIPOPIS



Skauti Vranov

1. oddiel Lipy Vranov nad Topľou

Milí čitatelia,

keďže vo svete aktuálne zúri koronavírus, všetci musia priat určité opatrenia. Rovnako aj skauti. A preto 12.3.2020 vydalo vedenie SLSK vyhlásenie, v ktorom až do odvolania pozastavuje verejnú skautskú činnosť. To znamená, že momentálne nesmú prebiehať žiadne družinovky, akcie, výlety, či iné stretnutia.

Aj napriek tomu, že sa teraz pár týždňov nestretneme, nemusíte byť smutní. Slovenský skauting si pre nás pripravil pár aktivít. Na stránkach www.skauting.sk a www.skaut.sk sú postupne zverejňované rôzne aktivity a nápady, ako si krátiť čas počas karantény.

Vznikla aj iniciatíva Skautská služba, do ktorej sa môže prihlásiť ktokoľvek z nás a pomôcť tak ľuďom vo svojom okolí. Viac TU.

Hlavne nezabudnime na jednu vec. Len spoločne dokážeme tento vírus poraziť. Preto radšej ostaňme sedieť doma. Vyhýbajme sa väčšiemu množstvu ľudí, umývajte si ruky a budujme imunitu.

#skautujemdoma

Dávid

V tomto čísle nájdeš:

- 4 Deň skautov**
- 6 #DenSoSatkou**
- 7 Dobré skutky**
- 8 Výzva Uzol dobrého skutku**
- 9 Rozhovor s Tankou**
- 11 Karanténa. Čo teraz?**
- 13 Problémy so školou? Pomôžeme Ti!**
- 14 Duchovno z pohodlia domova**
- 15 Ochotnávka Ľaliového kríža**
- 16 Zmena pravidiel súťaže**

LIPOPIS apríl 2020 | časopis pre členov 1. oddielu Lipy Vranov nad Topľou

cena: zadarmo | vydavateľ: 1. oddiel Lipy Vranov nad Topľou |

šéfredaktor: Dominika Bodorová | autori článkov: Dominika Bodorová, Katka Škovierová, Dávid Zamba

grafická úprava: Dominika Bodorová | fotografie: Tomáš Škoviera

vydané: 1.4.2020 | www.skauting.sk | www.skautivranov.sk
lipyvranov@gmail.com

DEŇ SKAUTOV



Všetci Jurajovia slávia svoj meninový sviatok 24. apríla. Okrem nich však tento sviatok slávia tisíce skautov po celom svete. Viete prečo je to tak?

Určite ste už počuli o sv. Jurajovi. Je legendou bojujúcou za dobro a spravodlivosť a stal sa vzorom rytierstva, ktoré bolo dôležitou súčasťou života v stredoveku. Dnes je po ňom pomenovaných mnoho kostolov, kláštorov i miest (niekoľko z nich nájdeme aj na Slovensku, tou najvýznamnejšou je rotunda sv. Juraja v Skalici - jeden z našich najstarších kostolov) a stal sa patrónom nielen rytierov, ale i vojakov, lukostrelcov i nás, skautov. A práve preto slávime „naš deň“ práve na jeho sviatok.

PREČO JE NAŠIM PATRÓNOM PRÁVE RYTIER?

„V dávnych časoch boli skutočnými skautmi rytieri a ich pravidlá sa podobali dnešnému skautskému zákonu,“ napísal Baden-Powell vo svojej knihe Skauting pre chlapcov. Rytierov ako vzor pre skautov vybral Bi-Pi najmä preto, že ich život sa riadil pravidlami, ktoré sú vzorom aj dnes. Bola pre nich posvätná najmä česť – radšej by zomreli, ako by mali klamať alebo porušiť slovo (dnešný 1. bod skautského zákona). Ich druhou dôležitou zásadou bol život v čistote – náš 10. bod skautského zákona. Tieto dva rytierske princípy sú teda začiatkom a koncom skautského zákona. Bi-Pi chcel, aby sa skauti stali novodobými rytiermi, aby boli symbolom čestnosti, spoľahlivosti a čistoty. K tomu nám má pomáhať aj sv. Juraj.

VEDEL/A SI, ŽE...

... sv. Juraj sa už v mladom veku dostal do pozornosti vtedajšieho cisára Diokleciána, pretože bolskvým bojovníkom?
... o sv. Jurajovi vzniklo mnoho legiend a najznámejšou je práve „Zlatá legenda o sv. Jurajovi“, ktorú si môžeš prečítať v našom časopise na ďalšej strane?
... skautská ľalia bola symbolom rytierov?
... rytieri museli každý deň vykonať jeden dobrý skutok?
... najbližšia nedeľa po 23. apríli (23. apríl sa považuje za deň úmrtia sv. Juraja) je v niektorých krajinách uznávaná ako sviatok, napr. v Spojenom kráľovstve, Brazílii či v Španielsku?
... v Británii mnoho skautských oddielov oslavuje 24. apríla prehliadkou v kostole alebo na inom vhodnom mieste? A že po prehliadke väčšinou opätovne potvrdzujú svoje skautské sľuby?
... na Slovensku tento deň oslavujeme Dňom so skautskou šatkou?

**Legendu
o sv.
Jurajovi
nájdeš
na ďalšej
strane**

Malo to byť priamo neďaleko mesta Bejrút, v Libanone, kde sa usídlil nebezpečný jašter a ubližoval miestnym obyvateľom. Už len dych z jeho nozdier dokázal zabíjať. Kráľ v meste prikázal drakovi obetovať ovce, no za chvíľu bolo nutné siahať aj na ľudské obete. Draka bolo možné uspokojiť len deťmi. Sám panovník prisľúbil aj svoje dieťa a jedného dňa naozaj los vybral jeho jedinú dcéru.



Mladá krásavica oblečená do svadobných šiat čakala na svoju smrť, keď okolo prechádzal rímsky vojak – svätý Juraj. Keď zistil, čo princeznú čaká, neváhal a pustil sa do súboja s jašterom. Kopijou mu prerazil hlavu, zviera však ešte nebolo mŕtve. Uviazal mu teda obojok zo závoja, ktoré malo dievča na sebe a draka privliekol až do mesta. Tam mu pred zrakmi mnohých ľudí odťal hlavu.

Jurajovi bola ponúknutá štedrá odmena – on si však nevzal nič, vyzval miestnych ľudí, aby sa obrátili na správu vieru a z mesta odišiel.

#DENSOSATKOU

Tohto roku to bude už 8. ročník dňa, kedy si mnoho skautov po celom Slovensku ráno k svojmu outfitu doladí aj skautskú šatku. Nezabudni na ňu ani ty a pri obliekaní si na seba daj svoju šatku a nos ju po celý deň – na ulici, v škole, v zamestnaní, v kaviarni, v autobuse, vo vlaku, v aute...

24.4.2020

Oslavy sv. Juraja so šatkou sú totiž na Slovensku skvelou príležitosťou, ako ukázať verejnosti, známym, kamarátom, kolegom, spolužiakom, že sme členmi organizácie, ktorá pre nás znamená veľa.

Nezabudni ani na dobré skutky – aj tie sú symbolom (nielen) tohto dňa!

Počas 24. apríla tiež môžeš pridávať na Instagram či Facebook fotku s hashtagom #densosatkou a možno sa aj ty neskôr nájdeš na fotomozaike v letnom čísle časopisu Skaut!

DOBŘÉ SKUTKY

DENNÝ PŘÍKAZ SKAUTA

DENNE ASPOŇ

**JEDEN
DOBŘÝ
SKUTOK!**

**DOBŘÝ SKUTOK JE ČIN, KTORÝ KONÁME
PRE INÉHO ČLOVEKA, ÚPLNE NEZIŠTNE A BEZ
JEHO ŽIADOSTI.**

TIPY NA DOBŘÉ SKUTKY

pusti v autobuse/vo vlaku sadnúť si niekoho staršieho
pomôž staršiemu človeku v tvojom okolí s nákupom
prihovor sa smutnému/sklesnutému človeku
ak prší a máš so sebou dáždnik, podeľ sa oň s človekom, ktorý tiež čaká na
zastávke, prechode ..
pomôž turistovi v meste
poteš človeka bez domova (nemusí to byť finančne, kúp mu napr. nové
ponožky alebo mu sprav balíček jedla a pod.)
umy riad sám/sama od seba, bez toho, aby Ti to mama musela trikrát
pripomenúť
kúp niekomu kávu, čaj, čokoládu, ...
pozbiehaj odpadky vo svojom okolí, napr. po ceste do školy/práce
pomôž mladšiemu súrodencovi s úlohami
vysvetli spolužiakovi učivo
pomôž susedom, ak to potrebujú
ak Ti to dovoľí zdravotný stav a máš nad 18 rokov, daruj krv
vytried' si oblečenie a kúsky, ktoré už nenosíš a daruj ich charite (oblečenie
musí byť v zachovalom stave - tak, ako keby si ho chcel podarovať
najlepšiemu kamarátovi/kamarátke)
vytvor napájadlo (búdku) pre vtáčiky a umiestni ho na miesto, kde bude
užitočné
polej kvety, ak nemajú dostatok vlhky
vyhni sa nákupu plastu a veciam v plastových obaloch
so svojou družinou upracte park/okolie klubovne

Výzva

UZOL DOBRÉHO SKUTKU

Vykonám za dva mesiace aspoň 120 dobrých skutkov a zaznačím si ich do zápisníka. Z začať plniť túto výzvu je možné kedykoľvek v priebehu roka. Dôležité je stanoviť si začínajúci dátum a potom si každý deň značiť a v skratke zapísať, aký dobrý skutok som vykonal (príklad: ochotne som pomohol mladšiemu súrodencovi, potešil som neznámu babku v autobuse milým slovom, nezištne som spravil triedne povinnosti cez prestávku za kamaráta, atď.).

Po splnení výzvy ukážem zápisník svojmu vodcovi alebo radcovi. Ako dobrý skutok sa ráta všetko, čo je dobrovoľné, nezištne a dobré. Medzi dobré skutky sa nerátajú povinnosti doma alebo v škole.

Výzvu je možné ukončiť aj skôr ako za dva mesiace, avšak jej plnenie nesmie byť dlhšie.

Pre splnenie výzvy je potrebné stále so sebou nosiť skautskú šatku. Budem ju nosiť na krku všade, kde pôjdeš a je to vhodné. Istotne by som ju mal nosiť doma, pri cestovaní, v škole, na družinovkách a pri hrách. Podľa uváženia si ju zoberiem na bohoslužby a oficiálne udalosti. Šatku nebudem nosiť na aktivity, pri ktorých by ma nosenie šatky mohlo ohroziť – napríklad lezenie v horách, plávanie, atď'.

**TÚTO VÝZVU EŠTE NIKTO Z NÁŠHO
ODDIELU NEMÁ SPLNENÚ A PRÉVE TY
MÔŽEŠ BYŤ PRVÝ! ODMENÍME
KAŽDÉHO, KTO JU STIHNE SPLNIŤ DO
ZAČIATKU LETNÝCH PRÁZDNIN!**

Verzia pre vlčatá a včielky: Počas doby 1 mesiaca vykonám 50 dobrých skutkov. Ostatné podmienky ostávajú nezmenené.

Táto pekná nášivka
môže byť aj tvoja :)



Rozhovor

S TANKOU

držiteľkou Radu strieborného trojlístka

Málokto vie, aký poklad máme v oddiele. Vo februárovom čísle sme Vám priesli článok o oceneniach, dnes Vám priblížime jednu zo siedmich držiteľiek najvyššieho vyznamenania na Slovensku, našu Tanku.

Dve čísla dozadu sa naši čitatelia mohli dozvedieť niečo o oceneniach v Slovenskom skautingu. Ty si držiteľkou (jednou zo siedmich na celom Slovensku) toho najvyššieho - Radu strieborného trojlístka. Mohla by si nám upresniť, čo všetko obnášalo jeho získanie?

Je náročné povedať čo predchádzalo jeho získaniu, lebo nezačala som skautovať v snahe získať nejaké vyznamenanie. Sama som nad touto otázkou dlho rozmýšľala. Súvisí to asi s mojím skautským vývojom. Prvým ocenením na národnej úrovni bolo, keď na Lesnej škole v Kubrici 1992 ma poveril inštruktorský tím zapalovaním vaty. (Na LŠ nás bolo vyše 100 účastníčok). Bolo to veľké prekvapenie, ale aj veľká česť. Tie zimomriavky cítim dodnes.

A vtedy sa to spustilo. Na sneme ma zvolili do Dievčenskej kmeňovej rady, neskôr dve volebné obdobia som bola vodkyňou Dievčenskej kmeňovej rady a zároveň členkou náčelníctva. Mnohí možno nevedia, že asi do roku 2000 bol slovenský skauting rozdelený na Chlapčenský a Dievčenský kmeň. To znamená, že aj oddiely fungovali osobitne, až potom sa to spojilo.

Neskôr dve volebné obdobia som bola zástupkyňou náčelníka. Bola som inštruktorkou Lesných škôl a v rokoch 1998, 1999 som viedla LŠ. V 2001 som absolvovala Gilwellsku LŠ. To všetko sa dialo súbežne s vedením skautského zboru vo Vranove n/T. Či táto práca a úsilie viedli k získaniu vyznamenania neviem posúdiť.





Aký je to pocit byť v takejto „vybranej“ skupine ľudí, ktorí na skautskej národnej úrovni niečo dosiahli?

Obrovská zodpovednosť.

Musím dodať, že aj ostatní, ktorí nemajú toto vyznamenanie a pracujú v slovenskom skautingu dosiahli veľmi veľa. Venujú svoj čas, energiu a lásku zmysluplnej práci.

V zdroji je uvedené, že si toto ocenenie dostala v Banskej Štiavnici. Prečo práve toto miesto? Len uvediem, že až na pár výnimiek takmer všetci ocenení dostali toto ocenenie v Žiline.

Vyznamenanie udeľuje Náčelník SLSK. Často sa to deje na Malom sneme a záleží kde sa tento Malý snem koná. V posledných rokoch sa koná v Banskej Štiavnici, lebo sa tam nachádza náš jediný Skautský dom a sú tam vhodné priestory. Ocenenie sa môže odovzdávať aj na Sneme, alebo dokonca Nina Oravcová ho dostala v kostole. Je to čisto technická záležitosť.

Čo by si odkázala všetkým, ktorí by toto ocenenie chceli získať?

Nie som veľkým zástancom vyznamenaní. Preto si nemyslím, že som v niečom výnimočná. Len som robila a robím prácu, v ktorú verím, že má zmysel. Preto ak chcete byť hocikde užitoční vykonávajte prácu s láskou a odhodlaním.

Milá Tanka,

dovoľ nám v mene celého oddielu poďakovať Ti za celú tvoju činnosť. Koniec koncov, bez Teba by sme teraz neboli!

ĎAKUJEME!



Karatnéna.

ČO TERAZ?

Sedíme už vyše dvoch týždňov doma, socializujeme sa len minimálne. Ako to zvládnuť a nezblázniť sa? V tomto článku Vám ukážeme niekoľko tipov na nielen skautské aktivity počas tohto obdobia.

Informácie o každej aktivite sa zobrazia po kliknutí na názov aktivity.

KORONTÉNA

Tento Voľný programový modul pripravili skauti z 10. zboru z Trstenej. Je plný zaujímavých úloh pre každú vekovú kategóriu. Pri jeho plnení sa určite zabavíte pri rôznych pokusoch či spaní na zemi. Tak do toho!

ANTIVÍRUS

Síce už oficiálny začiatok nestíhame, nikto nám nebráni robiť túto výzvu nanečisto. Naučí nás, ako sa v tomto čase správať. Ak ti nevadí, že za výzvu nedostaneš nášivku, neváhaj a pusti sa do plnenia už dnes!

SKAUTSKÉ VÝZVY A ODBORKY

Skautská programová ponuka je skutočne bohatá, stačí si len vybrať. Množstvo odboriek, ktoré z teba spravia odborníka či výzvy, ktoré Ťa preveria. Ideš do toho?

OSOBNÉ NAPREDOVANIE

Že si už dlho neotvoril tvoju brožúrku Prvého skauta? Nemáš na čo čakať, teraz je ideálny čas na prekonanie lenivosti. Tvoj radca ti s tým určite pomôže!

VZDELÁVANIE

Veľa portálov v tomto čase zverejnilo svoje materiály zdarma pre všetkých. Na tomto portáli ich nájdeš pohromade a stačí si len vybrať, v akom predmete sa chceš zlepšiť!

VYTVORME FOTOMOZAIKU!

NOSENIE RÚŠOK JE UŽ POVINNÉ. MÁŠ AJ TY VLASTNÉ RÚŠKO? POŠLI NÁM TVOJU FOTKU NA LIPYVRANOV@GMAIL.COM ALEBO CEZ FACEBOOK SVOJMU RADCOVI! TEŠÍME SA NA VÁS A VAŠE RÚŠKA!

Problémy so školou?

POMÔŽEME TI!

Tím našich radcov Ti ponúka doučovanie vo viacerých vyučovacích predmetoch. Ak potrebuješ vysvetliť alebo len preskúšať, kontaktuj niektorého z radcov prideleného k vybranému predmetu. Sme tu pre Vás!

SLOVENČINA Katka Škovierová
Tomáš Škoviera

MATEMATIKA Jerguš Ropovík
Dominika Bodorová
Tomáš Škoviera

FYZIKA Dávid Zamba
Tomáš Škoviera

CHÉMIA Dominika Bodorová

ANGLIČTINA Katka Škovierová
Dominika Bodorová

NEMČINA Katka Škovierová

BIOLÓGIA Jerguš Ropovík

INFORMATIKA Tomáš Škoviera
Dominika Bodorová

KONTAKTY

Katka Škovierová
0950419565

Tomáš Škoviera
0950419552

Jerguš Ropovík
0908107272

Dominika Bodorová
0918283313

Dávid Zamba
0950450770

DUCHOVNO

z pohodlia domova

Všetci vieme, že bohoslužby sú už niekoľko dní zrušené a s najväčšou pravdepodobnosťou ešte nejaký ten týždeň budú. To môžu kresťania v tomto čase, pred Veľkou nocou, prežívať ťažko. Slovenský skauting ponúka jeden krásny voľný programový modul L'ALIOVÝ KRÍŽ, ktorý je akoby stvorený pre chvíle, kedy sa nemôžeme s Bohom stretávať v chráme.

Tento VPM (voľný programový modul) má pre každú vekovú kategóriu dve verzie - VŠEOBECNÚ a KATOLÍCKU.

VŠEOBECNÁ VERZIA je určená pre tých, ktorí sa vo viere takpovediac hľadajú. Je postavená na spoločnom základe - skautingu a úlohy sa dotýkajú napríklad prírody, odpustenia, priateľstva,...

KATOLÍCKA VERZIA je určená pre tých, ktorí chcú prehĺbiť svoju vieru. Úlohy sa odvíjajú priamo zo sviatostí a učenia katolíckej cirkvi.

Pre každú vekovú kategóriu sú určené 3 základné povinné úlohy. Potom si každý vyberie daný počet voliteľných úloh (vlčatá 6, skauti 8, rangeri 10).

DUCHOVNO nemusíme chápať len ako vzťah s Bohom. Do tohto VPM sa môžu pustiť aj tí, ktorí nie sú veriaci. Prvotný zámer L'aliového kríža je budovanie hodnôt. Duchovno taktiež patrí medzi 6 oblastí rozvoja, ktoré má SLSK v pilieroch.



OCHŮTNÁVKA

Ľaliového kríža

Vícatá, všeobecná verzia

Počas jedného týždňa si na každý pracovný deň dohodneme skutok, ktorý podporuje jeden bod zákona vícat a včielok. Skutky potom vykonáme a povieme si, ako sa nám darilo. (Napríklad: Vo štvrtok sa vlča a včielka sa stará o prírodu a preto zdvihne zo zeme 5 odpadkov.)

Skauti, všeobecná verzia

Počas jedného týždňa nosím pri sebe plnú zápalkovú krabičku. Za každé porušenie Skautského zákona vyberiem zápalku a spálím ju. Na konci týždňa zistím koľko zápaliek mi ostalo. Skúmam, čo bolo najčastejšou príčinou spálenia zápaliek a dám si predsavzatie, ktoré mi pomôže sa v tejto oblasti zlepšiť.

Rangeri, katolícka verzia

Nájdem biblickú postavu alebo svätca, ktorý je pre mňa vzorom muža/ženy. Vytvorím si záložku do peňaženky alebo pozadie do mobilu, kde bude jeho/jej obraz a jeden odkaz tejto osoby pre mňa.

***Sprievodcom Ľaliového
kríža v našom oddiele je
Dominika. Ak sa chceš do
tohto VPM pustiť, neváhaj ju
kontaktovať.***



POZOR!

ZMENA PRAVIDIEL

Vzhľadom na vzniknutú situáciu sme sa rozhodli zmeniť pravidlá súťaže a to v bode, že do súťaže sa môžu zapojiť len družiny. Uvedomujeme si, že schôdzky sa neuskutočňujú a môže to byť problém.

Preto túto súťaž rozširujeme na jednotlivcov, ktorí môžu vyhrať svojej družine zážitok v hodnote 150€ a zároveň aj prekvapenie pre seba :)

To znamená, že za každú družinu nám môžete poslať ľubovoľné množstvo príbehov.

Všetky ostatné pravidlá zostávajú nezmenené.

Tešíme sa na Vaše výtvary!